

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Indija proti Angliji

VSEINDIJSKI NACIJONALISTIČNI KONGRES ZAHTEVA POPOLNO
NEODVISNOST INDIJE IN PROGLASITEV DRŽAVE ZA SOCIJALI-
ISTIČNO REPUBLIKO.

LAHORE, 30. decembra. Na vseindijskem nacionalističnem kongresu je bil sprejet sledeči program: Boj za izvojevanje popolne narodne neodvisnosti, takojšen pričetek bojkotiranja vseh sedaj obstoječih zakonskih korporacij in organizacija stavke proti davkom. Nad 30.000 Indijcev, med njimi 5.000 žensk, je priredilo ob razvijanju indijske narodne zastave predsedniku kongresa Nehru, ki se je proglasil za socijalista in republikanca, viharne ovacije. Z vzklikom »Živela revolucija« so končno množice predre na ulici policijski kordon in vso noč demonstrirale po mestu.

LAHORE, 30. decembra. Duševni vodja vseindijskega kongresa je veliki mislec Mahatma Gandhi. Na seji akcijskega komiteja je bila sprejeta resolucija, ki izraža ogorčenje nad atentatom na pod-

kralja lorda Irvina, obenem pa domnevo, da gre tu najbrže za akcijo agentov-provokatorjev. Predsednik kongresa je v svojem govoru zlasti poudarjal, da Indija odklanja sploh vsak vpliv Velike Britanije. Narodi Indije nikakor niso več pripravljeni, da bi Anglija odločala o njihovi usodi, temveč bodo delali na to, da postane Indija socijalistična republika. Indija odklanja sploh vsako skupnost z britanskim imperijem in zato tudi morebitno obsežno avtonomijo. Govornik je končno izrazil svoje trdno prepričanje, da se bodo velike bližajoče se izpremembe v Indiji razvijale čisto mirno, vendar pa je treba računati tudi s tem, da bo morda treba poseči tudi po drugih sredstvih, kakor bo pač to zahtevala vsakokratna situacija.

pre usta. Takoj nato pa je oddala nanj več streliv in ga umorila, oporočko pa ponaredila tako, da je proglasila sebe za glavnega dediča.

Vihar porušil cerkev

DORTMUND, 30. decembra. Orkan, ki je napravil škodo v zahodni Nemčiji veliko škodo, je porušil tudi novo zgrajeno cerkev sv. Petra v Dortmundu. Cerkevna ladja in kor sta se sesula tako, da je ostal samo kup razvalin. K sreči o priliki katastrofe ni bilo poškodb ljudi.

Klub ljubiteljev Kozjaka.

Med našimi planinami je Kozjak, ki tvori mejo med našo državo in Avstrijo, zapadno od Maribora, gotovo najbolj poznani. Bližina Pohorja mu jemlje pozornost slovenskih planincev, a zanimanje zanj zmanjšujejo tudi skrajno slabe prometne zveze, saj ne vodi na njegove vrhove in do vasi na njem niti ena sama za boljši vozovni ali avtomobilski promet uporabna cesta. Vse bolj kakor mi se pa za Kozjak zanimajo naši sosedi Nemci iz Avstrije, osobito iz Lučan, Arveža, Ivnik, pa tudi dalje gori iz Lipnice, Vildona in Grada. Statistika dokazuje, da prekaša letni nemški poset Kozjaka vsaj trikrat slovenskega. Da pa Avstrijci ne hodijo na naše zelene vrhove nad Dravo samo zaradi lepega razgleda in zdravega zraka, je iz izkušnje popolnoma jasno. Da se temu odpravimo in da se med našim občinstvom vzbudi zanimanje za to slovensko obmejno planino, se snuje v Mariboru klub ljubiteljev Kozjaka, ki bo spomladi, poleti in v jeseni organiziral večje skupne izlete k Svetemu Duhu na Ostrem vrhu, na Gornjo in Spodnjo Kaplo, na Remšnik, k Sv. Pankraciju, na Slemo itd. Svoje planinsko akcijo bo pa združil tudi z narodnoobrambnim delom na meji, ustanavljanjem knjižnic, prirejanjem predavanj itd. Ker je zanimanje za ta klub že sedaj živahno, je upati, da v bodoče zeleni slovenski Kozjak ne bo več tako pozabljen kakor je bil doslej.

Zdravstvene ustanove v Mariboru.

Kakor čujemo, bo Zdravstveni dom vendarle dobil prostore v bivšem oblastnem dvoru in sicer v dvoriščnem poslopju, ki pa bo — kakor smo to že ponovno poudarili — le v nezadostni meri moglo služiti za vedno naraščajoče posle naših zdravstvenih ustanov, kojih koncentracija v Zdravstvenem domu je nujno potrebna. Do končne rešitve vprašanja se je tudi odložilo vprašanje šolske poliklinike, ki jo bo uredil Zdravstveni dom in za katero so bile prvotno namenjene Deckerjeve barake iz Celja. Ta načrt pa se je menda radi sorazmerno prevelikih stroškov opustil. Želeli je, da bi se ta vprašanja rešila čimprej.

J. A. D. »Triglav« v Zagrebu priredi dne 4. januarja počitniški sešatek v Mariboru v gostilni Koštomaj ob pol petih popoldne. Vabljeni so vsi starešine, kakor tudi člani ljubljanske in zagrebške edinice. Na sporedu so zelo važni in aktualni ukrepi društva. — Odbor.

Spominjajte se CMD

Zagrebske dogodke

sta v naravnost sumljivi soglasnosti zagrabila v svrhu nove besne kampanje proti naši državi italijanski fašistični in pa avstrijski heimwehrovsko-črnožolti tisk. Kakor jastrebi na svoj plen so se zagagnali »Popolo di Trieste«, »Corriere della Sera«, »Giornale d'Italia«, »Gazetta di Venezia«, dunajska »Reichspost« in drugi listi, ki objavljajo ostudne izpade besnega sovražstva proti naši državi in našemu narodu. Naslikati hočejo državne oblasti Jugoslavije kot hijene, ki so same inšcenirale razne priprave za atentate na vlake, na katedrale in na ljudi, ki so same dale postaviti peklenke stroje, da bi mogle zopet zapreti stotine neljubih jim Hrvatov, ki niso zadovoljni z današnjim stanjem v državi. Naslikati skušajo našo državo kot organizem, v katerem vlada večna anarhija, in slikajo aretirane organizatorje hudodelskih atentatov kot nedolžne žrtve današnjega sistema v naši državi. Mi o krivdi in nekrivdi terorističnih zarotnikov proti življenju svojih soobčanov in članov svojega naroda ne bomo razpravljali niti izrekli o tem sodbe, ker je to stvar sodišča, ki bo nedvomno ugotovilo polno resnico. Konstatiramo samo dejstvo, da vsi ti listi zamolčujejo, da vodijo niti zagrebške zarote v inozemstvo, v Italijo in na Dunaj. Naravno, saj baš odkritja v tej smeri so tako za italijanske fašiste kakor za dunajske habsburgovske legitimiste skrajno neprijetna, in naravno je, da skušajo z lažnivo kampanjo proti naši državi odvrtiti pozornost široke javnosti od teh dejstev, jih zabrisati in zbuhati napačne domneve o prilikah v naši državi. Zabrisati hočejo s tem zlasti tudi dejstva, da so razne teroristične akcije v naši državi finansirane deloma iz Italije deloma iz Dunaja.

Zanimivo je pri vsej stvari, da je dunajska »Reichspost« organ krščansko-socialne stranke, katere vodja je bivši avstrijski državni kancelar monsignor dr. Seipel. Zanimivo je to radi tega, ker se je ta gospod nedavno mudil v Luksemburgu, kjer biva točasno tudi avstrijska eks-cesarica Zita, in da se je glasom poročil raznih listov z njo tam tudi sestal. Ta sestanek ostro komentirajo ne samo avstrijski socialistični listi, ampak tudi del meščanskih listov, zlasti v zvezi z vestmi, ki jih Seipel ni demantiral, da hoče v najkrajšem času zopet aktivno poseči v politično borbo. Organ največje meščanske stranke v Avstriji, Landbunda, dunajski »Extrablatt«, piše ob tej priliki, da Seipelova pot v Luksemburg v času, ko je tam Zita, ni imela za cilj samo njegovega predavanja o avstrijskih prilikah, ampak da je morala imeti tudi druge cilje. List pravi, da se sestanek Seipela s Zito spravlja v zvezi s poskusi, da se Habsburgovcem vrne imetje in da se ukline prepoved njihovega povratka v Avstrijo. Tudi spominja, da se v zadnjem

Dr. Schober odpušuje v Haag

DUNAJ, 30. decembra. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober je v sredo v Haag, da vodi osebno pogajanje za avstrijsko mednarodno posojilo. Splošno prevladuje prepričanje, da je posojilo zasigurano, posebnost, ker je Italija opustila svoj dosedanj odpor in je tudi v drugih državah ugodno razpoloženje za Avstrijo. Na drugi strani pa zlasti finančni krogi naglašajo, da sedaj nikakor ni primeren čas za najetje posojila, ker je treba računati s precej visoko obrestno mero, približno 8 odstotkov.

Velika opustošenja v Franciji

PARIZ, 30. decembra. V Franciji, posebno ob obali in nad Parizom, je divjal zadnjih 24 ur silen orkan, ki je napravil večmilijonsko škodo. Posebno srditi so bili viharji nad Rokavskim prelivom in v Sredozemskem morju. Parniki na odprtem morju so bili v velikih stiskah in so neprestano klicali na pomoč. V St. Omeru se je zrušil 22 m visok stolp. Vihar je vrgel potniški vlak Calais—Avignon s tira

pri čemer so bile 4 osebe težko ranjene. V Normandiji so več kilometrov krog uničene vse telefonske in brezžične zveze. Veliko škodo je napravilo neurje v okolici Rouena.

Nova ladjedelnica v Franciji

PARIZ, 30. decembra. Senat je z 290 proti 18 glasom odobril ustanovitev nove ladjedelnice. Ker je tudi poslanska zbornica sprejela vladno predlogo o znižanju davkov, je bilo nato parlamentarno zasedanje zaključeno. Zbornica se sestane zopet 14. januarja.

Na smrt obsojena ameriška plesalka

NEW-YORK, 30. decembra. Znana ameriška plesalka Carmen Jones je bila radi umora svojega prijatelja Cravenbusha obsojena v smrt na električnem stolu. Jonaldova je prigovarjala Cravenbusha, znanega borzijanca, naj jo poroči, v kar je ta končno tudi privolil. Da bi prišla do njegovega premoženja, ga je nekoč ljubozno pozvala, naj zapre oči in od-

času opaža večja aktivnost legitimističnih krogov v Avstriji in da se to razširja tudi v inozemstvu. Sobotni dunajski listi so objavili tudi izjavo pokrovnika Wolfa, predsednika črnožolte monarhistične stranke, o kateri pravi, da je njegova stranka nedavno izvolila Seipela za svojega častnega člana. Češki listi poročajo, da so vse te vesti vladne kroge v Pragi presenetile in da bo Praga zahtevala od Schobera zadevna pojasnila.

Ako vse te dogodke reasumiramo in ako na drugi strani vemo, da so naši emigranti na Dunaju, ki so inspiratorji terorističnih akcij v Zagrebu, v tesnih in stalnih Zvezah z avstrijskimi legitimisti, ako dalje vemo, da del naših emigrantov v Italiji dobiva od fašistov podpore za or-

ganiziranje vedno novih incidentov v naši državi, nam mora postati jasno, da so se strnile v borbi proti naši državi zopet s pojačano silo raznolike sile izven naše države, katerim je cilj razbitje našega državnega organizma in vpostavitev starih formacij v novi obliki. Pri tem se brezvestno poslužujejo obžalovanja vrednih elementov, poturic našega naroda, ki v svoji moralni dekadenci ne poznajo nobenih mej; branijo in podpirajo njihove razdiralne akcije, in ustvarjajo vedno nove momente nereda in nemira v Srednji Evropi. Velika evropska javnost bo morala končno z vso energijo poseči v to osinje gnezdo in napraviti odločno črto preko njihovih peklenških računov.

SILVESTROV VEČER

Petje trgovskega pevskega zbora. Ples.

Predprodaja vstopnic: Weixl, Brišnik, Pinter & Lenard.

v vseh prostorih Narodnega doma priredi Slovensko trgovsko društvo
Spored pester! — Vstopnina Din 10 — za osebo! — Svira »Drava«!

Začetek ob 20. uri

Socialno skrbstvo v mariborskem obč. proračunu za 1930

1.196.435 Din ZA MESTNE REVEŽE, 806.205 Din ZA MLADINSKO SKRBSTVO.

Mariborska mestna občina je med rednimi občinami v naši državi, ki imajo precej smisla za potrebe socialnega življenja. Seveda je v okviru današnjih finančnih zmoglosti mestne občine nemogoče misliti na velikopotezni socialno-politični program. Vendar pa moramo reči, da so do zdaj vse naše mestne uprave od prevrata naprej polagale zlasti na socialno skrbstvo veliko važnost. Socialno skrbstvo v širokem pomenu besede ne pomeni samo skrbi za ubožce, hiralce in mladino, ampak obsega tudi skrb za zadostno število stanovanj, za njih higijensko dobroto, da, celo delovanje Zdravstvenih domov in podobnih ustanov posega deloma v območje socialne politike. V vseh teh smereh je mariborska mestna občina doslej že veliko storila: zgradila 150 hiš takozvane kolonije v magdalenskem predmestju ter cele vrste drugih stanovanjskih hiš tekom preteklih par let so za to dokazali dovolj.

Novi proračun za socialno skrbstvo se pa giblje približno v mejah proračunov za l. 1928 in 1929.

V ubožnem oddelku, so izdatki za krog 50.000 Din napram letos povišani, v mladinskem oddelku za prilično 30.000 Din znižani. Stalne podpore za ubožce so zvišane od 300.000 na 337.320 Din, dočim so občasne podpore (25.000 Din) in hiralni stroški (233.000 Din) ostali enaki. Zvišani so tudi izdatki za hrano oskrbovanecem v ubožnici v Slovenski ulici (za 20.000 Din). Za prehrano mestnih ubožcev izven ubožnice je tudi letos določenih 292.000 Din kakor lani. Zvišan je prispevek za drva mestnim ubožcem od 22.500 na 26.250 Din. Celokupni izdatki za ubožno skrbstvo v l. 1930 so predvideni s svoto 1.196.435 Din.

Tudi mladinskemu skrbstvu je mestni socialno politični urad posvetil tudi za l. 1930 znatno pozornost. Izdatki za stalne podpore so zvišani od 80.000 Din v l. 1929 na 105.960 Din v l. 1930, razne podpore od 38.100 Din na 88.100 Din. Za obleko,

obutev in perilo revni mladini je predvidenih kakor letos 57.500 Din. Za dnevno zavetišče, ki se je lani in letos znatno izpopolnilo, je predvidenih nad 160.000 Din, za oskrbo otrok v tujih zavodih in za pokvarjeno deco 50.000 Din. Za dečjo postajo v Ljudskem vrtu, ki se je letos izgradila in otvorila, so predvideni stroški 200.000 Din, za vzdrževanje poslopja dečjega doma 13.780 Din, za posvetovalnico za matere in za dečji dispanzer 10.000 Din; za otroško igrišče, ki se bo v l. 1930 uredilo, 28.150 Din. Za počitniško kolonijo na Pohorju, ki se je že letos izkazala kot velik blagoslov za mariborsko deco, je predvidenih 81.500 Din. Za celokupno mladinsko skrbstvo mestne občine mariborske v l. 1930 je določenih 806.205 Din.

Tudi poglavje o brezposelnosti je v Mariboru še vedno aktualno in je naravno, da se mestna občina ne more odtegniti dolžnosti, da vsaj skromno podpira poleg svojih lastnih delavcev tudi brezposelne. Določenih je v svrhu podpor brezposelnim 50.000 Din, in prispevek Borzi dela v Mariboru 6000 Din. V peñzijski fond za mestne delavce pojde tudi v l. 1930 kakor doslej že redno vsako leto 40.000 Din. Za pravno varstvo in za posredovanje v interesu delavcev je predvidenih 10.000 Din, za mestno ogrevalnico, ki obstoji od minole zime, 3000 Din. Ker je — kakor že omenjeno — tudi reševanje mnogih higijenskih vprašanj v tesni zvezi z vprašanji socialnega skrbstva, je tudi za zatiranje nalezljivih bolezni, zlasti v profilaktičnem, palijativnem smislu, določenih za l. 1930 80.000 Din.

Celokupni izdatki za socialno skrbstvo znašajo za l. 1930 Din 2.242.138 in so napram letos (2.031.398 Din) povišani za nad 200.000 Din. Opazujemo razveseljivo dejstvo, da mestna občina za socialno skrbstvo od leta do let več žrtvuje: v l. 1928 Din 1.598.004, v letu 1929 Din 2.031.398, v l. 1930 Din 2.242.138.

dobro kralja in domovine, mora biti izraz narodne duše in volje, ki se kaže v ljubezni in veri za blagor, veličino in moč države. —

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 3. januarja, interesantno predavanje o novi Turčiji, ki ga bo imel g. prof. König z Dunaja s pomočjo 173 dia pozitivov, izdelanih po lastnih posnetkih. Potovanje nas pelje skozi vse pomembnosti Turčije n. pr. Carigrad, Brusso, Eskişehir, Afium, Smirna in v novo prestolico reformatorja Turčije Kemal paše — v Angoro, ki je doživela prav čudovit razvoj. Predprodaja vstopnic od 31. tm. pri ge. Zlati Brišnik in g. Höferju. —

Dražba kož divjačine

bo dne 27. in 28. januarja 1930 v prostorih velesojma v Ljubljani. Težko je bilo našim lovcem delati preje, ko so vsled neizodostnega smisla za organizacijo prodajali razkropljeni po vsej državi svoj pridelek — kože — za ceno, ki so jo diktirali drugi, dobro se zavedajoč svoje premoči napram lovcem poedincem. Težko bi bilo lovcem tudi še danes, ko je kupna moč konzumenta tako padla. Ali blaga sploh ne bi prodali, ali pa po neprimerno nizkih cenah — v svojo izgubo. Njih rešitev je baš v teh organiziranih kožnih sejmih, kar sta posebno ugodno pokazali obe dražbi, januarja in marca 1929 leta. Koristi teh organiziranih prodaj kož, ki jih prireja Slovenska lovska zadruga in ljubljanski velesojem roko v roki pod imenom »Divja koža«, danes ne uvidevajo samo slovenski lovci, ampak tudi ostale pokrajine države. »Divja koža« bo tudi za predstoječo dražbo dobro založena z blagom. Kdor svojih kož še ni odposlal, naj to nemudoma stori. Čim več blaga bo, boljše cene se bodo dosegle. Razen domačih kupcev so najavljeni še kupci iz Avstrije, Nemčije, Italije, Čehoslovaške, Poljske in Anglije. —

Silvestrov večer Narodno strokovno zveze

bo v gostilni »Pri belem zajcu«. Vstopni na prosta. —

Mariborski in dnevni drobiž

Za šefa okrožnega finančnega inspektorata za mariborsko okrožje

je imenovan fin. svetnik g. Avgust Sedlar, dosedaj, vodja tukajšnje davčne uprave. G. Sedlar, naš štajerski rojak, je po prevratu vodil davčno oblast v Celju, od l. 1922 pa je bil vodja okrajne davčne uprave v Mariboru. Poznan je vsepovsod kot izredno sposoben in koncilijanten uradnik. Posle šefa fin. inspektorata prevzame s 1. jan. 1930. Naše iskrene čestitke! —

Iz finančne službe.

Za šefa davčne uprave v Mariboru je imenovan višji blagajnik g. Ferdo Kocuvan. — V službovanje pri fin. inspektoratu so prideleni: fin. inspektor Jos. Majhen, višja davčna kontrolorja Avgust Cijan in Ferdo Prelog, doslej vodja davčne uprave v Murski Soboti, knjigovodja Fr. Meglič, in glavni arhivar Oroslov Rakuš. — Finančni inspektor Ivan Predikaka pa je iz Maribora premeščen k fin. inspektoratu v Zaječaru, fin. svetnik Hinko Perne iz Ptujja za fin. svetnika zetskega ravnateljstva pri fin. inspektoratu v Koroški Mitroviči, viš. tajnik v Celju Ernest Močnik za viš. tajnika moravskega ravnateljstva pri inspektoratu v Vranju.

Sodniško imenovanje.

Pravni pripravnik pri tukajšnjem okrožnem sodišču, g. Stanko Moškon, iz ugle dne tukajšnje narodne rodline, je imenovan sodnikom in premeščen v Gornji grad. Čestitamo! —

Himen.

Poročila sta se na Štefanovo dne 26. t. m. v frančiškanski cerkvi v Mariboru g. Mirko Soršak, sin višjega revidenta v p. Ferdo Soršaka in gospodična Lija Debeljaka-ova učiteljica-upravitelja v Nomenju pri Bohinjski Bistrici. Bi'o srečno! —

Po zakonu o zaščiti industrijske svojine se je vršila pretekli teden pred mariborskim okrožnim sodiščem kazenska razprava v tožbi podjetja za izdelovanje čistilnega sredstva »Sido!« proti mariborskemu tovarnarju g. R., češ da je ta izdeloval na enak način podobno čistilno sredstvo »Lido« in s tem kršil pridobljeno svojino tvrdke »Sido!«. Sodišču sta bila predložena oba izdelka v znanih okroglih tubah. Tožečo tvrdko je zastopal pred mariborskim senatom zagrebški odvetnik dr. Ladislav Šik, mariborskega tovarnarja pa odvetnik dr. Bergoč, ki je na obširna izvajanja dr. Šika ugovarjal, da je izdelek tovarnarja R. v čisto drugobarnvih tubah, tako da ga je lahko na prvi pogled ločiti od »Sido!«. Tudi sodišče se je postavilo na to stališče in tovarnarja R. oprostil krivde in kazni. Dr. Šik pa je vložil proti sodbi pritožbo na Stol sedmorice.

Uradni dnevi komisarija za agrarne operacije v Mariboru,

ki so se doslej vršili vsak prvi četrtek v prostorih mariborskega oblastnega odbora, se bodo po odredbi komisije za agrarne operacije v Ljubljani vršili odslej vsako prvo soboto v mesecu in če je ta dan praznik, prihodnjo soboto od 10. do 13. ure v prostorih sreskega načelnika Maribor levi breg. Prvi uradni dan bo dne 4. januarja 1930.

K policijski odredbi o sankanju po mestu.

Čim je padel prvi letošnji sneg, se je pričelo tudi običajno sankanje po ulicah, ki tudi po policijskem opozorilu na prepoved ni prenehalo. Kakor v zasmeh so nekateri mali, pa tudi že bolj odrasli sankarji spremenili nekatere ulice ob Dravi, kakor Kopališko pod Tattenbachovo ulico, Loško ulico in razne ulice med Koroško cesto in Dravo v pravcata sankališča. Ker pa je teren tam za sankanje nevaren, so se dogodile zadnje dni številne nesreče. Nekateri otroci so se tako pobili, da so morali v posteljo. Zato bi bilo želeli, da bi se prepoved še bolj podostrila in da bi se vsi, ki se je ne drže, brezobzirno kaznovali, kajti če prepoved sama ne zaleže, kazni bodo gotovo. —

Najlepši konec 1929

in

najsrečnejši začetek 1930

prebijete v

VELIKI KAVARNI

Nadzorstvo v knjižnici »Delavske zbornice«.

Poročali smo, da je pred dnevi policija zapečatila knjižnico »Delavske zbornice« v Mariboru. V torek jo je zopet odpečatila. Obenem se je zgledil v knjižnici g. dr. Puntar iz Ljubljane imenom oblasti ter izročil knjižničarki seznam knjig, ki se morajo izločiti iz rednega poslovanja. Te knjige, med katerimi je med drugim vsa socialna literatura, romani Synclairja, vsi spisi Zolaja, Macharjev »Rim«, itd., bo smel izposojevati le kot nadzornik določeni profesor Mlakar, ki bo izposojeval knjige v »Delavski knjižnici« po 3 krat na teden. V sosvetu, ki bo nadzoroval poslovanje »Delavske knjižnice« v Mariboru, pa sta še tudi prof. Favaj in prof. Glaser, vodja »Studijske knjižnice« v Mariboru.

Naši proračuni.

Banska uprava je odobrila proračun mesta Maribor. Odobriti ga mora še finančni minister. — Proračun okr. cestnega odbora za mariborski okraj za l. 1930 predvideva 10.362.238 Din izdatkov, od teh za vzdrževanje cest 3.697.027 Din, za nova javna dela 3.605.000 Din. Za kritje je predvidenih 5.063.811 Din okrajnih dklad, 2.650.000 Din izrednih in 2.648.417 Din rednih prejemkov. —

Velika škandaina afera v Beogradu.

Včeraj 29. tm. so bili v Beogradu aretirani odvetnik Ilija Uskoković, njegov pisar Savo Rakočević in davčni uradnik Dušan Ilić. Obdolženi so, da so skupno ponaredili razne javne listine v namenu, da bi si Ilija Uskoković pridobil del premoženja svojega brata Stana Uskokovića, ki je pred nekaj meseci povodom avtomobilske nezgode smrtno ponesrečil in ki so ga šli med največje bogataše Beograda. Prave dedinje so bile tri hčerke ponesrečenega. Ilija Uskoković pa je dal falsificirati razne javne listine v tej smeri, da je hotel dokazati, da velja v rodbini Uskoković še stari črnogorski dedni zakon, po katerem pripade premoženje hišni zajednici. Aretacija Uskokovića in drugov je zbudila v Beogradu ogromno senzacijo.

Proti uvedbi dveh novih občinskih davščin.

davka na nezazidane parcele in 1% nega vojaškega davka, so včeraj na zborovanju Društva hišnih posestnikov v Gambernovi dvorani protestirali tukajšnji hišni posestniki. Po govorih gg. Freliha, Glaserja, Barte, Saxa in Lipovška so sklenili, da bodo poslali k finančnemu ministru deputacijo, kralju pa brzojavno prošnjo, naj se te davščine črta iz proračuna. —

Društvo jugoslovanskih akademikov vljudno naznanja, da se vrši sestanek častnega damskega komiteja danes ob 17. v kavarni Bristol.

Ruška koč

vabi svoje prijatelje in znance na Silvestrovo, da se prav na planinski način poslovijo od starega leta ter veselo in pogumno nastopijo novo leto. Pri-skrbljene jedade in pijače, ne manjkajo koline, vijoline, vse pike športnikov zginile, bo treba, da b' nove se nar'dile.

HOTEL „OREL“

na Silvestrov večer
koncert vojaške godba

3557

V Studencih čakamo novega leta

v Sokolskem domu. Kakor vsako leto tako priredi tudi letos studenski Sokol Silvestrov večer v svojem domu. Preskrbljeno je, da Silvestrov večer ne bode predolgočasen ne mladim in ne starim. — Ker se posebna vabila ne razpošiljajo vabi Sokol tem potom vse svoje znance in prijatelje. Začetek po 8. uri letos. Konec v prihodnjem letu. —

Krasen Silvestrov večer

priredi pevsko društvo »Enakost« v Studencih v lokalih g. Senice. Spored: Izbrane pesmi, predstava s tremi točkami burke, polnoštevila godba Polič, ter prvi nastop društveni tamburašev. Društvo se priporoča za obilen obisk. 3555

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 30. decembra. Zaprto.

Torek, 31. decembra. Zaprto.

Sreda, 1. januarja ob 15. uri »Radikalna kura«.

Ob 20. uri »Orlov«. Prvič.

Četrtek, 2. januarja ob 20. uri »Radikalna kura«. ab. C. Kuponi.

Ptujsko gledališče.

Petek, 3. januarja ob 20. uri »Krog s kredo«. Gostovanje Mariborčanov.

Novo leto v marib. gledališču.

Na novega leta dan bosta v marib. gledališču dve predstavi: Ob 15. uri se vpri-zori Doboviškova izredna zabavna burka s petjem »Radikalna kura«, ki je pri vseh dosedanjih vpriporitvah napolnila hišo in občinstvo izredno zabavala. — Zvečer pa bo letošnja premijera priljubljene melodijozne Grännichstättove operete »Orlov«. Zasedba je deloma nova, režira g. Harastovič, dirigira g. Herzog.

Anketa o novi državni himni

se nadaljuje v beograjskem »Vremenu«, ki je objavilo 28. tm. izjavo g. St. Biničkega, znanega komponista, ki je skombiniral sedanjio državno himno. »Po ujedinjenju« — pravi Binički — »se je občutljiva potreba po novi himni, ki bi nosila obeležje vseh treh plemen našega edinstvenega, a troimenega naroda. Bil sem na po ložaju, ki mi je nalagal dolžnost, da vprašanje državne himne čimpreje uredim. Rešil sem ga začasno tako, da sem vzel po prvih osem taktov od srbske »Bože pravde«, od hrvatske »Lepa naša domovina« in od slovenske »Naprej za-stava Slave« in jih povezal v celoto. Takšna himna je seveda nogla služiti samo začasno in služi še danes, dasi niti po obliki niti po vsebini ne odgovarja pravi himni. Današnja velika Jugoslavija mora dobiti svojo narodno himno. Ta himna mora biti predvsem prirsčna, iskrena in topla molitev k Vsemogočnemu za

Izrabljanje zemeljske površine

POLJEDELSKA OZEMLJA. — ŽIVINOREJA. — PLANTAŽE. — VRTNARSTVO. LOV IN RIBOLOV. — PUŠČAVE.

Ker je značaj tal zemeljske površine v posameznih delih sveta, pa tudi v posameznih predelih enega in istega kontinenta in ene in iste države ali dežele različen in ker je izrabljanje odvisno tudi od podnebja, je zemlja razdeljena na mnogo skupin, ki pridelujejo docela različne pridelke, živila, goje različno živinorejo ali pa nudijo drugačen vir zaslužka in prehrane, kakor lov, ribištvo itd. Brez dvoma najvažnejša površina naše zemlje je pa ona, ki je prikladna za poljedelsko obdelovanje s plugom in sejanje raznih vrst žit. Tako površino ima domala vsa Evropa. Le severni predeli Škandinavije niso za tako poljedelstvo, tam uspeva samo še živinoreja, kakor tudi v jugovzhodnih delih evropske Rusije, kjer se razprostirajo ogromne travnate stepe ali tundre. Del Evrope, to je polotok Kola v Škandinaviji s severozapadnim delom evropske Rusije, pa nudi ljudem edino možnost eksistence v lovu in ribištvi. Tam je podnebje preveč ostro, da bi moglo uspevati poljedelstvo ali da bi se mogla razviti živinoreja. Le severni jeleni so tam še domače govedo, ki vzdržijo zimo, napore in pomanjkanje rastlinske hrane.

V velikem delu Azije, to je v Sibiriji, je obdelovanje zemlje, s plugom in sejanje žit mogoče le v južnejših predelih, dočim uspeva v severnejših le še živinoreja, na skrajnem severu pa je vse le še lov in ribolov. Silno pa je razvita živinoreja, ki tvori skoraj edini in izključni vir dohodkov v Turkestanu in na zapadu vzhodnega dela Sibirije, pretežno dela Kitajske s Tibetom, Himalajo, Perzijo, Avganistanom in Belučiستانom. Mala Azija s Kavkazom je poljedelski predel z obdelovanjem s plugom, kakor je tudi vsa zapadna Indija in Kitajska v porečju Amurja, južnega toka Hoanghoa in v Koreji. Arabija je prikladna skoraj izključno le za živinorejo v koliko ni peščena puščava. Kakršne so v Aziji tudi ob vzhodni obali Kaspijskega in Azovskega morja, v Tibetu, na Himalaji in vzhodno od izliva reke Indus v zapadni Indiji. Tod ne uspeva nobeno poljedelstvo, mogoča pa tudi ni sta niti živinoreja niti lov. Preprosto obdelovanje zemlje, ki še ne pozna pluga, temveč le sadilnik ali kvečjemu motiko, je udomačeno še v vzhodni Indiji, v Siamu in francoski Indokiniji ter na otočju Južnega morja, kakor n. pr. na delu Sumatre, na Borneu, Celebesu in deloma na Filipinih. Samo lov in ribištvo sta v južnejših predelih Azije udomačena le še v pretežnem delu Madžurije, na Sahalinu in Kamčadki. Pač pa ima vzhodna Azija svojo posebnost na Japonskem in na Kitajskem v porečju Jangtsekianga. Tu se obdeluje zemlja na isti način kakor se pri nas na vrtovih. Tu je izrabljanje tal najbolj popolno in je tudi le tako mogoče prehraniti ogromne milijone ljudi, ki so tam naseljeni tako na temnem kakor niti koder drugod na zemlji. Tak način obde-

lovanja zemlje, ki bi bil priporočljiv tudi za Slovenijo, poznamo v Evropi le v delu severne Italije ob Padu, krog Neaplja, v delu Sicilije, v delu Belgije in v delih južne Španije, v Ameriki pa v ozemlju Montreala, Sanfrancisca ter v Južni Kanadi Združenih držav.

V Avstraliji je poljedelstvo s plugom razvito le v nekaterih južnovzhodnih, južnih in južnozahodnih predelih, v ostalem pa živi tam prebivalstvo pretežno od živinoreje. Zelo velik del, pravzaprav največji, pa tvori deloma peščena puščava, deloma pa stepe ali tundra z ostro in neužitno pustinsko travo. Na Novi Gvineji je poljedelstvo še skrajno primitivno in prevladuje lov, na Tasmaniji in na Novi Zelandiji pa tudi prevladuje živinoreja nad poljedelstvom s plugom. Afrika pozna poljedelsko obdelovanje s plugom samo v Egiptu, v delu Transvala ter Alžira in Tunisa. V ostalem tvori polovico Afrike površina s primitivnim obdelovanjem, ki še ne pozna pluga, ostalo polovico pa površina z živinorejo. V osrčju južne Afrike je še doma pretežno lov, ostalo pa tvorijo ogromne peščene puščave na severu (Sahara) in na jugozapadu. Poljedelstvo na način plantaž je razvito le na nekaterih vzhodnih in zapadnih obalnih predelih. Na Mosambiku, otoku, ki spada k Afriki, tvorijo glavni vir dohodkov živinoreja, plantaže in primitivno poljedelstvo.

Severna Amerika je na skrajnem severu ledena puščava kakor Grönlandija in oba pola, v največjem delu Kanade in Alaske je glavni pridobitni vir lov na divje živali in ribe in le v južni Kanadi je mogoče poljedelstvo s plugom, pač pa je poljedelstvo s plugom razvito skoraj po vsem ozemlju Združenih držav in tvori glavni vir dohodkov. V zapadnih osrednjih predelih, prerijah, je glavna panoga živinoreja, na jugovzhodu so ogromne plantaže, na jugu Floride pa je, poleg že prej omenjenih predelov, razvito vrtnarstvo. Mehika je poljedelska dežela, a ob obalah so plantaže. V ostali srednji Ameriki je poleg plantaž razvito še primitivno poljedelstvo. V Južni Ameriki je poljedelstvo s plugom razvito le ob obalah južne Brazilije in na severovzhodu Argentinije. V ostalih obmorskih pasovih prevladujejo plantaže, največji severni del pa tvori v vsej notranjosti silno primitivno poljedelstvo, ki še ne pozna pluga. Tu je razvit tudi še primitivni lov. Osrednje predele južnega dela (Argentinije) pa zavzema pretežno le živinoreja. Na skrajnem jugu je le lov in ribolov. Amerika pa ima tudi več peščenih in kamenitih puščav, tako v Združenih državah, Mehiki, Argentiniji in v državi Chile. Ribištvo je najbolj razvito ob obalah od Španije do severne Rusije, ob obalah Japonske, v Avstraliji krog otoka Tasmanija in v Severni Ameriki od Floride do Kanade.

stva za svoje vzdrževanje. To bo oblastim omogočilo, da bodo kaznjence uporabljali za najrazličnejša dela in jih ne bo nič treba prevažati v oddaljene kraje države. Toda ta načrt reforme se ne nanaša na »socialno nevarne« kaznjence — zlasti ne na osebe neproletarskega porekla in one, ki so kaznovani radi protirevolucionarnih zločinov. Kaznjenci tega tipa ostanejo še nadalje v zaprtih zaporih kot »razredno nezanesljivi elemente«. Po naziranju sovjetskih oblasti namreč te vrste kaznjenci »ne morejo uživati v sovjetskih zaporih nobenih ugodnosti.«

Poleg Heimwehra in Schutzbunda še Bauernwehr.

Dne 23. tm. se je vršilo v Stradeni na Stajerskem zborovanje Landbunda (avstrijske kmetijske stranke), na katerem je bilo sklenjeno, da se proti socialističnemu Schutzbundu in nacionalističnemu Heimwehru ustanovi nova posebna kmetiška borbena organizacija pod imenom Bauernwehr. Sprejeta je bila resolucija, da kmetije stoje na strani legalne oblasti in da hočejo podpirati kanclerja Schöberla, braniti mir in red v državi in se boriti proti diktaturi z leve in desne.

Na sledu resničnemu düsseldorfskemu vampirju?

Iz Dunaja poročajo, da je tamošnja policija prišla na sled morilcu iz Düsseldorfa. Znano je, da je ta morilec spenil neko pesem, ki so jo našli in ki je bila tudi v faksimilu v listih objavljena. Neka ženska v bližini Dunaja, ki je pesem v listih čitala, se je spomnila, da je to pesem že nekje čitala. Prišla je tudi na to, da ji je takšno pesem dal med vojno neki njen ljubimec. Preiskala je svojo korespondenco in res našla dotično pesem. Pisana je z istim rokopisom kakor pesem düsseldorfskega morilca. Avtor te pesmi je delavec Kovalski, rodom iz Düsseldorfa, ki je za časa vojne delal v neki tovarni v Blumenau kakor ona. To je bilo takoj javljeno policiji v Düsseldorfu, ki je ugotovila, da je delavec Kovalski res stanoval v Düsseldorfu, odkoder je izginil pred 2 meseci, ko je policija začela preiskavo o umorih. Pobegnil je neznan kam, za njim je izdana tiralica.

Najnovejše vesti pa zopet pravijo, da je tudi ta sled napačna in da je düsseldorfska policija tozadevno že obvestila dunajsko policijo. Sherlock Holmes, kje si?!

Humor iz sodne dvorane

»Kako morete trditi, se je obrnil predsednik v velikem senzacijskem procesu proti gospodični Doly, ki je bila zaslislana kot priča. »Kako morete trditi, da ste gosposdu B. hoteli vedno najbolje, ko ste ga vendar finančno ruinirali?«

»Gospod predsednik,« je odgovorila gosposdična, »nikdar nisem govorila neresnico. Najboljše gospoda B. je bil vedno denar. In tega sem hotela in dobila.«

Zagovornik se je z vso vnetostjo zavzel za svojo stranko »Sicer,« je zaklical s krepkim glasom, »kar se tiče nasprotne stranke, se hočem glede nje poslužiti znanih besed...« (Velik nemir v dvorani, predsednik se že pripravlja, da izreče zagovorniku ukor) ... Zagovornik pa mirno nadaljuje: »Kjer je mnogo svetlobe, je tudi mnogo sence.«

»Sami ste bili v mesnici in ko ste odšli, so manjkale ledvice. Kako si tolmačite to?«

»Gospod sodnik, ali še niste nikdar slišali o potujočih ledvicah?«

Kakšna je razlika med advokati in zdravniki?

Čim več advokatov, tem daljši proces. Čim več zdravnikov, tem krajši proces.

Anekdote o skopuhih

Škotski kmet se je na trgu pred kolidvorom v Londonu približal šoferju, se dotaknil z dvema prstoma svojega klobuka in ponižno vprašal:

»Oprostite, koliko stane vožnja do Angleske banke.«

»Tri šilinge, gospod.«

»Hvala! Hotel sem samo zvedeti, koliko prihranim, ako napravim isto pot peš.«

Neki Holanec je moral nekoč prenočiti v hotelu.

Ko se je spravil k počitku, je hotel naviti še svojo uro. V tem hipu je zagledal veliko razsvetljeno uro na cerkvenem stolpu.

V prepričanju, da s tem kaj prihrani, je vtaknil svojo nenavito uro takoj zopet v žep.

Raj ljubosumnih

Dočim je Mussolini odkril starorimski zakon, ki podeljuje zakonskemu možu pravico, da ob gotovih okoliščinah lahko svojo ženo umori, pa je dobila Mehika sedaj zakon, ki skuša ogrozeno rodbinsko življenje zaščititi s prav drastičnimi sredstvi. Zakon pravi kratko in jedrnat, da je zakonolomstvo čisto privatna stvar, v katero se nima justica čisto nič vmešavati. Nasprotno pa ima užaljeni zakonski del pravico, da zgrabi za samokres, kar je pravzaprav Mehikancem že v krvi. Zakonska žena, ki zve za svojo tekmovalko, lahko svojo nasprotnico čisto enostavno ustrelil. Tudi oče mladega dekleta, ki je bilo zapeljano, lahko zapeljivca brez kazni spravi na drugi svet.

Sport

Domači sport.

Beograd: Jugoslavija:Cibalijska (Vinkovci) 14:0 (8:0).

Inozemski sport.

Dunaj: Rapid:Hertha 6:5 (4:2); Sportklub:Hakoah 9:5 (5:1); BAC:Slovan 3:2 (1:1); Nicholson:Poliperi 6:1 (2:1).

Berlin: Minerva:Concordia (Zagreb) 4:3 (2:1).

Turin: Austria (Dunaj): FC Torino 1:1 (1:0).

Bologna: Vienna (Dunaj):FC Bologna 4:1 (2:1).

Livorno: Admira (Dunaj): FC Livorno 2:0 (1:0).

Rim: WAC (Dunaj): Lazio 7:0 (0:0).

Trst: FC Trieste:Bastya (Segedin) 5:1 (3:0).

Napoli: F. C. Napoli:Hungaria (Budimpešta) 4:3 (2:1).

Zwickau: Klub France (Paris):FC Zwickau 7:4 (5:0).

Paris: Klub Stade France:AC Roma 5:4 (3:1).

Montpellier: Eintracht (Frankfurt): AS Montpellier 4:2 (1:0).

Sevilla: medmestna tekma Sevilla:Paris 2:0 (0:0).

Kairo: Ujpest (Budimpešta):reprezentanca Kairo 2:1 (1:0).

Male sportne vesti.

Novi komisariji beogradskega loptaškega podsveža so svojo funkcijo prejeli in z današnjim dnevom prevzeli posle BLP-a. Upravni odbor INS je sklenil, da bodo za sestavo naše nogometne reprezentance, ki bo 29. januarja igrala v Atenah z grško reprezentanco za balkanski pokal, prišli v poštev naslednji igralci: Mihelčič, Čulič, Beleslin, Petrovič, Gmajnički, Koch, Premierl, Kunst, Marinkovič, Marjanovič, Hitrec, Leiner, Agič, Bonacič, Pavelič, König in Hrniček. Mednarodno drsalna zveza je proglasila »Jutro« za svoj oficijelni organ za Jugoslavijo. Ljubljanska »Ilirija« namerava še letos pričeti gojiti hockey na ledu.

Nemški teniški prvak Moldenhauer smrtno ponesrečil.

Znani nemški teniški prvak Moldenhauer, ki je meseca septembra nastopil tudi v Mariboru se je včeraj pri avtovožnji smrtno ponesrečil. Moldenhauer je bil po vsem svetu znan kot eden najboljši tenis igralec in zgubi Nemčija žnjim najboljšega igralca.

Sankaška tekma Ruška koč-Ruše.

ISSK Maribor priredi dne 5. januarja svojo vsakoletno sankško tekmo tudi letos na progi Ruška koč-Ruše. Za tekmo vlada v sportnih krogih največji interes.

Volčja nadloga v Srbiji

Vsled mraza in snežnih zemetov prišskajo volkovi vedno bolj iz gozdov proti človeškim naselbinam. Lačne zverine se zbirajo v krdele in postajajo velika nevarnost tudi že za ljudi. Iz Bosne, Srbije in drugih pokrajin države prihajajo poročila o velikih volčjih krdelih. Tako je pri vasi Gotovac v bližini Kraljeva v Srbiji kmet Dragoljub Rakić v noči na Stefanovo, ko se je vračal domov, ustrelil nič manj kot 4 volkove, ki so se potikali okrog njegove hiše in prežali na govedc.

Pariški trebuh

Ogromna mesna lavina je pridrvela za božične dni nad Pariz. Po uradnih ugotovitvah je tehtala 400.000 kg. Centralna tržnica sredi mesta že dolga leta ni imela toliko blaga, kakor letos, in že dolgo tudi ni bilo tako dobrih kupčij. Na trgu je bilo namreč nič manj kot za 153.000 kg puranov, 100.000 kg zajcev in fazanov, ostalek pa je obstojal iz gosi, kokoši, telet in drobnice.

Mrlič v plesni toaleti

V francoskem mestu Pau so odkrili zagoneten zločin. V gozdiču blizu mesta so namreč našli truplo obešenca, ki je imel roke zvezane na hrbtu. Zločin je bil izvršen približno pred 8 dnevi. In kar je na stvari najbolj zanimivo, je dejstvo, da je imel obešenec na sebi žensko obleko in sicer zelo elegantno plesno toaleta.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 249

V gesti obupnega gneva je Altieri povsili dvignje-ne roke.

Umaknil se je nazaj.

»Prešestnica!« je zarohnel.

Zdaj, ko je čutil svojo onemoglost, so mu silile psovke na blede ustnice.

Leonora se je stresnila.

»Da, prešestnica!« je nadaljeval. »Prešestnica v mislih, prešestnica v tej ljubezni, ki se je ne upate niti priznati, niti utajiti. Jaz sem vsaj odkritosrčen, ali ne? Ljubil sem vas. Ljubim vas še vedno, s pravo pravcato blaznostjo. In kaj sem storil drugega kakor to, kar sem moral storiti, da vas spravim popolnoma v svojo oblast. Vi pa, ki ste ljubili drugega, ste privolili v to, da nosite moje ime! V rodbini je izdajstvo priljubljeno, kakor se vidi! Podeduje se od očeta do hčere! ... Odgovorite vendar! Odgovori, nesrečnica! Kaj imaš povedati! Govori!«

Leonora je odgovorila:

»Povedati vam imam, da vas pomiloščam ...«

»Vi! ... Vi ... me pomiloščate!« je zarohnel Altieri.

»Ali mi niste rekli, da vas je Roland pomiloštil? ... A ženska se mora v vseh točkah ravnati po mislih ti-stega, ki ga ljubi.«

Altieri si je segel v lase.

»Oh,« je zarjul, »da bi jo mogel ubiti! Zdrobiti jo! A ne ... preveč bojazljiv sem ... preveč jo ljubim! ...«

»Idite, Altieri,« je zaključila Leonora, »pomiloščam vas ... kakor vas je on pomiloštil! ...«

Generalni kapitan se je umaknil do vrat; iztegnil je pest in zarohnel:

»Prokleta bodi!«

In je zbežal.

Leonora se je spustila v naslonjač.

»Ne,« je zamrmrala, »ni se me upal ubiti ... Ne preostane mi torej drugega, kakor da se ubijem sama ...«

Te obupne besede nam razodevajo skrito misel, ki je vodila nesrečno ženo, da je poizkusila razdražiti Altierija do skrajnosti.

Ali njeno zaničevanje je bilo zaman, zaman vsa krutost njenih besed.

Živela je, še zdaj! ... Živela je, ko se je nadejala, da jo bo Altieri rešil strašne naloge samomora.

Pomiloščenje pa, o katerem je govorila, je bilo odkritosrečno.

Leonora se je odrekla prvotnemu sklepu, da umori Altierija.

Kako to? Zakaj?

Ali je storila to, da bi se ravnala po misli Rolanda Kandiana, kakor je rekla Altieriju?

Ali je nemara vstala v njenem srcu zarja usmiljenja do tega človeka, ki je postal podel in zločinski zgolj iz ljubezni do nje?

Verjetno je, da sta jo vodili obedve čuvstvi hkrati, dasi se jih je zavedala le mračno in nerazločno.

Najbolj gotovo izmed vsega, in tisto, kar je vladalo zdaj vso njeno misel, je bila brezmejna trudnost. Dovolj ji je bilo življenja, in ne glede na instinktivno grozo, ki jo je navdajala pred samomorom, je šla z resničnim, globokim olajšanjem svojo pot proti smrti.

Poslednji ukrepi so se porodili v njenem duhu:

Ob določeni uri in naznačenem dnevu bo spremila še očeta k večnemu počitku.

Ko pa zavzame Dandolo svoje zadnje, neizpremenljivo mesto v rodbinski grobnici, se umori tudi ona ...

Za to strašno dejanje je imela pripravljen sledeči načrt:

Grobnica rodbine Dandolo se je nahajala na Olivolskem otoku, za cerkvijo Sv. Marije Formoze.

Od tod do stare Dandolove hiše je bilo komaj par korakov.

In tja je hotela iti, dasi je bila hiša dandanašnji dan last Rolanda Kandiana.

»On mi lahko izkaže to gostoljubje,« je dejala sama pri sebi.

In v hiši se je hotela zapreti v sobico, kjer je prebivala kot mlado dekle, ter se obleči zopet v dekliško obleko, ki jo je nosila na predvečer svoje zaroke.

Obleka devic se je tiste čase v resnici precej razlikovala od obleke poročenih žena.

In Leonora ni igrala prazne komedije s tem, da je hotela zopet postati devica po obleki, kakor je bila že devica po duši in po telesu.

Njenemu resnemu, pozitivnemu in logičnemu duhu se je zdelo krivično, da bi ljudje mislili to in ono, zakaj se ni usmrtila v hiši svojega moža.

Kakor drugod, je tudi v tem ni zapustila njena vedna skrb za čast in dostojanstvo.

Hotela je, da bi beneška družba vedela, da je imela pravico, umreti zunaj hiše svojega moža.

Morda je mislila tudi na to, da bo Roland potem razumel, česar se mu ni upala povedati, ker je bila preponosna.

Da ni bila nikdar žena Altierijeve.

Preoblečena, se je hotela zastrupiti.

Strup je bil takrat nekaj navadnejšega nego v naših dneh.

Imeli so ga v vsaki hiši; ta ga je rabil v majhnih dozah za gotova zdravila, drugi se je hotel obvarovati zlobnega zastrupljenja s tem, da se je pomalem sam navadil strupa.

Vse te razne podrobnosti je Leonora hladnokrvno pretehtala sama s seboj ter jih sprejela drugo za drugo, ko je sama v mrliški sobi bedela pri očetovem truplu, nepremična, s sklonjeno glavo in rokami ležečimi na kolenih.

In včasih se ji je zazdelo, kakor da straži sama svoj lastni mrtvaški oder ...

Drugo jutro zjutraj so položili Dandola v krsto, oblečenega v bogato ceremonialno obleko, kakor je zahteval običaj.

Po običaju se krsta ni smela zapreti; kajti odlične mrličice so nesli odkrite na kraj pogreba.

Ker pa truplo ni bilo balzamirano, so krsto zaprili in jo postavili na nekako estrado, pregrnjeno s črnim suknom; sivi spokorniki in menihi so se zbrali okrog nje in se vrstili v prepevanju mrtvaških molitev po obredu katoliške cerkve, ki ki je pripadal pokojnik.

Dan je minil mrko in počasni.

Leonora se je bila umaknila v svojo sobo. Narava je tirjala svojo pravico; težko svinčeno spanje ji je za prlo oči.

Prebudila se je še pred jutrom in oblekla žalno obleko, ki jo je imela nositi pri pogrebu.

Bila je navidezno popolnoma mirna.

Ljudje, ki so jo videli tisto noč, so pravili, da se je zdelo, kakor da si je ona edina ohranila hladnokrvnost sredi nenavadne razburjenosti, ki se je pojavljala v palači Altieri.

In ta razburjenost gotovo ni bila posledica trenutka, ki se je bližal.

V velikem pritličnem salonu je stal Altieri blede in odločen sredi svojih oficirjev v bojni opravi in dajal poslednje ukaze ...

Vstala je mrzla in jasna zarja.

Zarja 1. februarja ...

Ob osmih zjutraj, ko so prišli pogrebci, pobožne bratovščine in duhovniki, da dvignejo mrliča, ni bilo v palači nikogar več razen Leonore in par oddaljenih sorodnikov, ki so prišli spremit Dandola k večnemu počitku.

Altieri in njegovi oficirji so bili izginili ...

Palača generalnega kapitana, drugače tako oživljena, je bila zdaj molčeča, zapuščena in mrka ...

XXX.

Jetatura.

Dogodki, ki jih bomo zdaj opisovali, se vrše vsi dne 1. februarja.

Njih zvezo med seboj, njih skrivnostni pomen za končni rezultat tega dneva naj si izpopolni bralec sam.

Dne 1. februarja ob petih zjutraj je bil policijski načelnik Guido Džennaro še pokoncu.

Noč je bil porabil za posvetovanja in pomenke s svojimi glavnimi agenti.

Nato je podremal dve uri v naslanjaču in se pokrepčal s sicer skromnim zajutrkom; a privezal si je dušo s steklenico dobrega vina, da bi imel dovolj moči za ta usodepolni dan.

Nato je odprl okno in pogledal na prosto.

Kavarna „Jadran“

priredi

Sodelujejo naši priljubljeni gledališki igralci gđci Udovičeva in Dragutinovičeva, gg. Ivelja in Harastovič

Silvestrovo noč v „Titipu“

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in oglasne namene oblikovane: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni znesek: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Iščem bolničarko

za nedoločen čas. Naslov v upravi lista. 3391

Sportniki!

Drsalke brusi in ponikla najboljše in najceneje, mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14.

Čevljarskega pomočnika

za gojzorce sprejme takoj Brzopotplata, Tattenbachova ulica 14. 3524

Stanovanje

s 4 sobami ter vsemi pritliklinami z električno razsvetljavo in plinom, v centru mesta pripravno eventuelno tudi za pisarne se odda. Vprašati pismeno pod »poštni predal št. 31« na upravo. 3523

Kolesarji pozor!

Zima je tu! Prihajajočas, ko bo treba oddati vaše kolo v popolno oskrbo in shrambo čez zimo.

V istem času se vam nudi prilika, da daste vaše kolo temeljito popraviti. Generalno popravilo z emailacijo na 180 stopinj vročine potom električne peči, poniklanje ter temeljito očiščenje in brušenje vseh krogličnih ležajev, tako, da postane kolo z malimi izdatki zopet novo. Zadostuje dopisnica, da pridem po kolo na dom. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 3009

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Iger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Novi pošiljatev

Smuči: „Hykori“, vosek: „Record“ in „Osbye“ se dobi samo pri 8524

IGO BALOH Vetrinjska ulica 18 8526

BRITVICE

Gillette, Mem extra, Mem de Luxe, Mond extra, Timor in vse britvske potrebščine nudi najugodnejše galanterijska trgovina

Drago Rosina Vetrinjska ulica št. 26.

Nova pošiljatev

smučarskega lodna došla — Cene po Din 100.—, 140.—, 150.—, 170.— in 210.—

FRANJO MAJER, manufaktura Glavni trg

Lesna trgovina

Josip Govedič Maribor, Prešernova ul. 19

priporoča svojo bogato zalogo oukovih in mehkih div, kakor tudi premog iz Trbovelj ter iz Zabukovec.

Nizke cene! Točna postrežba!

Specijalni

GRENČAK

za želodec

NA DROBNO

3038

COGNAC

In vse vrste likerjev

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in t. d.

JAKOB PERHAVEC, Gosposka ul. 9

NA DEBELO

Prisna

SLIVOVKA